

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 201/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, Majerníkova 3/A, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 91Er/291/2015 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 91Er/291/2015 **bol o porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Prešov **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. 91Er/291/2015 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **3 000 eur**, ktoré mu **j e** Okresný súd Prešov **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Prešov **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **1 014,41 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 201/2026-11 z 31. marca 2026 bola na ďalšie konanie prijatá ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 91Er/291/2015. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Zároveň žiada o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 5 500 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 14. marca 2015 návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 294,79 eur s príslušenstvom na základe rozhodcovského rozsudku. Uznesením z 10. júna 2015 okresný súd vylúčil súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie. Oprávnený (sťažovateľ) 3. augusta 2015 oznámil meno nového súdneho exekútora okresnému súdu, ktorý do dňa podania ústavnej sťažnosti o vydaní poverenia nerozhodol.

3. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv zbytočnými priet'ahmi okresného súdu, ktorý ani po takmer jedenástich rokoch od doručenia oznámenia nerozhodol o vydaní poverenia pre nového súdneho exekútora. Prejednávaná vec pritom nie je právne ani fakticky zložitá, naopak, je súčasťou rutinnej agendy všeobecných súdov. Sťažovateľ žiadnym spôsobom neovplyvnil dĺžku konania exekučného súdu. Zbytočné priet'ahy spôsobil svojou nečinnosťou výlučne exekučný súd, ktorý napriek podanému návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti nového súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci nekoná, čím necháva sťažovateľa dlhodobo v stave právnej neistoty a zasahuje do jeho základných práv.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

4. Predseda okresného súdu poukázal na písomné stanovisko zákonnej sudkyne, ktorá pripustila dlhotrvajúcu nečinnosť okresného súdu. Zároveň však poukázala na svoju vysokú pracovnú zaťaženosť, ktorá jej neumožňovala priebežné vybavovanie agendy Er, keď prioritne vybavovala hlavné a lehotované agendy.

5. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniu, keďže jeho obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej podstate (porušenie označených práv).

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru je založená na existencii zbytočných prietáhov zo strany okresného súdu pri rozhodovaní o vydaní poverenia pre nového súdneho exekútora.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, pretože v ich obsahu nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Pri posudzovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade

s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

8. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov, navyše ide o vykonanie jednoduchého procesného úkonu administratívnej povahy.

9. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu okolnosť, z ktorej by akokoľvek vyplynulo, že celková dĺžka rozhodovania súdu bola negatívne ovplyvnená správaním, resp. procesnými úkonmi sťažovateľa.

10. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu. Ústavný súd v danej súvislosti konštatuje, že už samotná skutočnosť, že poverenie pre nového súdneho exekútora nebolo vydané ani po takmer jedenástich (!) rokoch od vylúčenia pôvodného exekútora, nie je zlučiteľná s obsahom práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta vo svojej ústavnej sťažnosti, a je dostatočujúca na vyslovenie ich porušenia. Okresný súd bol za celú dobu absolútne nečinný a z vyjadrenia predsedu súdu nevyplýva žiadna objektívna okolnosť, ktorá by túto excesívnu nečinnosť mohla akokoľvek ospravedlniť.

11. Zákonná sudkyňa nepopiera existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, ktorú ospravedľňuje svojou vysokou preťaženosťou, ako aj okresného súdu ako takého. Priet'ahy v konaní však nemožno ospravedlniť všeobecne známou preťaženosťou sudcov ani množstvom procesných úkonov sudcu; je totiž vecou štátu, aby organizoval svoje súdnictvo tak, aby princípy súdnictva zakotvené v ústave i dohovore boli rešpektované, a prípadné nedostatky v tomto smere nemôžu ísť na ťarchu subjektov súdneho konania, ktoré od súdu právom očakávajú ochranu svojich práv v primeranej dobe. Nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohli len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na tento účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

12. Pri zohľadnení celkovej dĺžky konania, ktorej podstatná časť bola vyplnená úplnou nečinnosťou okresného súdu pri rozhodovaní o vydaní poverenia pre súdneho exekútora, tak ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

13. Vzhľadom na to, že exekučné konanie nebolo skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby konal v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku nálezu).

IV.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

14. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez

porušovania základného práva. Ústavný súd považoval v okolnostiach danej veci za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur, ktoré mu je okresný súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku tohto nálezu). V prevyšujúcej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

15. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 1 014,41 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti) vykonané v roku 2026 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 v sume 396,50 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2026 v sume 15,86 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma trov konania tak s príslušnou daňou z pridanej hodnoty, keďže právna zástupkyňa sťažovateľa je subjektom registrovaným pre jej platbu, predstavuje sumu 1 014,41 eur. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2026

Libor Duľa
predseda senátu